

Lieta C-415/02

Eiropas Kopienu Komisija

pret

Beļģijas Karalisti

Valsts pienākumu neizpilde – Netiešie nodokļi – Direktīva 69/335/EEK – Kapitāla piesaistīšana – Biržas operāciju nodoklis – Uzrādītāja vērtspapuru nodošanas nodoklis

Sprieduma kopsavilkums

Noteikumi par nodokļiem – Dalībvalstu tiesību aktu saskaņošana – Netiešie nodokļi, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai – Valsts tiesību akti, kas paredz aplikt ar nodokli parakstīšanos uz jauniem vērtspapuriem un jaunu uzrādītāja vērtspapuru nodošanu materializētā formā – Nepieaujamība

(Padomes Direktīvas 69/335 11. pants)

Ar Direktīvu 85/303 grozītās Direktīvas 69/335 par netiešajiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai, 11. pantā, kas cita starpā paredz, ka dalībvalstis neuzliek nekādus nodokļus akciju, citu kapitāla daļu vai citu tās paša tipa vērtspapuru vai to sertifikātu izveidei, emisijai, kotēšanas sākšanai biržā, laišanai tirgū vai darījumiem ar tiem, paredzētos pienākumus nepilda tādā dalībvalstī,

- kura apliek ar "biržas operāciju nodokli" parakstīšanos šajā valstī uz jauniem vērtspapuriem, kas izveidoti sakarā ar sabiedrības vai ieguldījumu fonda izveidošanu vai pāc kapitāla palielināšanas, vai pāc pārda kapitalizācijas, un

- kura apliek ar "uzrādītāja vērtspapuru nodošanas nodokli" uzrādītāja vērtspapuru nodošanu materializētā formā attiecībā uz valsts vai citvalstu fondiem gadījumos, kad tiek izveidoti jauni vērtspapuri sakarā ar sabiedrības vai ieguldījumu fonda izveidošanu vai pāc kapitāla palielināšanas, vai pāc pārda kapitalizācijas.

Kaut arī patiesībā šī norma skaidri nemin attiecībā vērtspapuru pirmreizējo iegāšanu vai pirmreizējo nodošanu, tomēr atļaut uzlikt nodokļus vai nodevas saskaņā ar emitētā vērtspapuru pirmreizējai iegāšanai vai uzrādītāja vērtspapuru nodošanai materializētā formā to emisijas ietvaros faktiski nozīmē uzlikt nodokļus pašai emisijai, jo attiecībā uz kapitāla piesaistīšanu tā ir visa operācijas kopuma neatņemama daļa.

(sal. ar 32., 46.-47., 53. punktu un rezolūciju daļu)

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2004. gada 15. jūlijā (*)

Valsts pienākumu neizpilde – Netiešie nodokļi – Direktīva 69/335/EEK – Kapitāla piesaistīšana – Biržas operāciju nodoklis – Uzrādītāja vērtspapīru nodošanas nodoklis

Lieta C-415/02

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv R. Lišs [*R. Lyal*] un K. Džolito [*C. Giolito*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Beņģijas Karalisti, ko pārstāv A. Snoeksa [*A. Snoecx*], pārstāve, kam palīdz B. van de Valle de Gelke [*B. van de Walle de Ghelcke*], advokāts,

atbildētāja,

par prasību atzīt, ka:

– apliekot ar biržas operāciju nodokli parakstīšanos Beņģijā uz jauniem vērtspapīriem, kas izveidoti sakarā ar sabiedrības vai ieguldījumu fonda izveidošanu vai pāc kapitāla palielināšanu, vai pāc parāda kapitalizācijas, un

– apliekot ar uzrādītāja vērtspapīru nodošanas nodokli uzrādītāja vērtspapīru nodošanu materializētā formā attiecībā uz Beņģijas valsts vai ģvalstu fondiem gadījumos, kad tiek izveidoti jauni vērtspapīri sakarā ar sabiedrības vai ieguldījumu fonda izveidošanu vai pāc kapitāla palielināšanu, vai pāc parāda kapitalizācijas,

Beņģijas Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Padomes 1969. gada 17. jūlijā Direktīva 69/335/EEK par netiešajiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai (OV L 249, 25. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1985. gada 10. jūnija Direktīvu 85/303/EEK (OV L 156, 23. lpp.).

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši K. Gulmans [*C. Gulmann*], R. Šintgens [*R. Schintgen*] (referents), F. Makena [*F. Macken*] un N. Kolnerika [*N. Colneric*],

ģenerālvokāts A. Ticano [*A. Tizzano*],

sekretāre M. F. Kontē [*M.-F. Contef*], galvenā administratore,

ģemot vērā tiesneša referenta ziņojumu,

noklausģjusies ģenerālvokāta secinģjumus tiesas sēdē 2004. gada 15. janvārģ,

pasludģna šo spriedumu.

Spriedums

1 Prasģbas pieteikums, kas Tiesas kancelejģ iesnieģts 2002. gada 19. novembrģ, Eiropas

Kopienu Komisija atbilstoši EKL 226. pantam ir iesniegusi prasību atzīt, ka:

- apliekot ar biržas operāciju nodokli parakstīšanos Beļģijā uz jauniem vērtspapīriem, kas izveidoti sakarā ar sabiedrības vai ieguldījumu fonda izveidošanu vai pārcapitāla palielināšanu, vai pārcapitāla kapitalizācijas, un
- apliekot ar uzrādītāja vērtspapīru nodošanas nodokli uzrādītāja vērtspapīru nodošanu materializētā formā attiecībā uz Beļģijas valsts vai ārvalstu fondiem gadījumos, kad tiek izveidoti jauni vērtspapīri sakarā ar sabiedrības vai ieguldījumu fonda izveidošanu vai pārcapitāla palielināšanu, vai pārcapitāla kapitalizācijas,

Beļģijas Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek Padomes 1969. gada 17. jūlija Direktīva 69/335/EEK par netiešajiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai (OV L 249, 25. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1985. gada 10. jūnija Direktīvu 85/303/EEK (OV L 156, 23. lpp., turpmāk tekstā – "Direktīva 69/335").

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

2 Direktīvas 69/335 11. pants paredz:

"Daļēbvalstis neuzliek nekādus nodokļus:

a) akciju, citu kapitāla daļu vai citu tirdzniecības tipa vērtspapīru vai to sertifikātu izveidei, emisijai, kotēšanas sākšanai biržā, laišanai tirgū vai darījumiem ar tiem, neatkarīgi no tā, kas tos emitē;

b) parādēm, ar valsts obligācijām, kas ir sagādāti, izdodot parādzemes vai citus tirgojamus vērtspapīrus, neatkarīgi no tā, kas tos emitē, kā arī jebkādam formalitējumam, kas uz tiem attiecas, vai šādu parādējumu vai citu tirgojamu vērtspapīru izveidei, emisijai, kotēšanas sākšanai biržā, laišanai tirgū vai darījumiem ar tiem."

3 Direktīvas 69/335 12. panta 1. punkts nosaka:

"Neatkarīgi no 10. un 11. panta daļēbvalstis var iekasēt:

a) vērtspapīru pārvadumu nodokļus, neatkarīgi no tā, vai nodokļi ir uzlikti saskaņā ar nemainīgu likmi vai ne;

[..]."

4 Komisijas 1964. gada 14. decembra Direktīvas priekšlikuma [COM (64) 526 galīgā redakcija], kā rezultātā tika pieņemta Direktīva 69/335, pamatojumu izklāsts ir šāds:

"[Netiešajos] nodokļos [ko uzliek kapitāla aprītei] ietilpst, pirmkārt, nodokļi, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai, un, otrkārt, nodokļi, ko uzliek darījumiem ar vērtspapīriem. Šis direktīvas projekts attiecas uz netiešajiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla aprītei. Šajā nodokļu kategorijā ietilpst sabiedrību pašu kapitāla nodoklis, nacionālo vērtspapīru zīmognodeva, zīmognodevas iekasēšana sakarā ar ārvalstu vērtspapīru laišanu vai emisiju valsts tirgū, kā arī citi līdzīga rakstura netiešie nodokļi. Attiecībā uz netiešajiem nodokļiem, ko uzliek darījumiem ar vērtspapīriem, kā, piemēram, biržas operāciju nodokļi, vēlāk tiks izstrādāts citā direktīvas projekts. Līdz ar to šim priekšlikumam nav nekādas ietekmes uz šo jautājumu." [Neoficiāls tulkojums]

5 Saskaņā ar 2. panta 1. punktu Padomes Direktīvas priekšlikumā par netiešajiem nodokļiem, ko uzliek darījumiem ar vērtspapīriem, ar kuru 1976. gada 2. aprīlī iepazīstināja Komisija (OV C 133, 1. lpp., turpmāk tekstā – "1976. gada Direktīvas priekšlikums"), ar nodokli apliekams darījums ir "vērtspapīru cesija vai iegāšana par maksu, ja darījumu dalībvalstī vai trešajā valstī ir noslēdzis dalībvalsts rezidents. Katra vērtspapīru cesija vai iegāšana ir uzskatāma par atsevišķu ar nodokli apliekamu darījumu" [neoficiāls tulkojums].

6 1976. gada Direktīvas priekšlikuma 4. panta 1. punkts paredz:

"Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai atbrīvotu no nodokļa šādus darījumus:

a) vērtspapīru emisiju un pirmreizējo vērtspapīru iegāšanu emisijas ietvaros,

[..]" [Neoficiāls tulkojums]

7 1976. gada Direktīvas priekšlikuma pielikuma V daļā ir precizēts, ka "šīs direktīvas nozīmīgā vērtspapīru emisija nozīmīgā vērtspapīru cesijā, ko veic emitents, tajā skaitā arī tādā, kas izriet no rezervju kapitalizācijas" [neoficiāls tulkojums].

Valsts tiesiskais regulējums

8 Beļģijas likumdošanas normas, kas attiecas uz šo lietu, ir atrodamas Beļģijas Zmogņodevai pielīdzināto nodokļu kodeksā (turpmāk tekstā – CTAT), un tās izriet no 1965. gada 14. aprīļa likuma, kas groza Reģistrācijas, hipotēku un kancelejas nodevu kodeksu, Zmogņodevu kodeksu un Zmogņodevai pielīdzināto nodokļu kodeksu (1965. gada 24. aprīļa *Moniteur belge*, 4430. lpp.).

9 CTAT 120. pants nosaka:

"Biržas operāciju nodoklis ir jāmaksā par šādu Beļģijā noslēgtu vai izpildītu operāciju, ja tās attiecas uz Beļģijas valsts vai ārvalstu fondiem:

- 1) jebkāda veida pārdošana un, vispārīgā veidā, jebkāda veida cesija un iegāšana par maksu;
- 2) jebkāda veida nodošana personām, kas uz tiem parakstjušās pārcelšanās publiskā piedāvājuma emisijas, izvietojšanas vai publiskas pārdošanas veidā."

10 Atbilstoši CTAT 120. panta 2. punktam un 121. panta 1. punktam ar biržas operāciju nodokli apliek akciju un obligāciju nodošanu personām, kas uz tiem parakstjušās. Nodokļa likme ir no 0,07 % līdz 1 %.

11 CTAT 126-1. panta 1. punkts atbrīvo no biržas operāciju nodokļa operācijas, kurās neviens profesionāls starpnieks neiesaistās vai arī neslēdz līgumu kādas puses labā vai arī uz pašā rēķina.

12 CTAT 159. panta pirmās un otrās daļas redakcija ir šāda:

"Uzrādītāja vērtspapīru nodošanas nodoklis ir jāmaksā par uzrādītāja vērtspapīru jebkāda veida nodošanu, ja tie attiecas uz Beļģijas valsts vai ārvalstu fondiem.

Par nodošanu ir jāuzskata vērtspapīra jebkāda veida nodošana materializētā formā, kas notiek pārcelšanās:

- 1) parakst?šan?s;
- 2) ieg?šanas par maksu;
- 3) v?rda v?rtspap?ru p?rveidošana par uzr?d?t?ja v?rtspap?riem;
- 4) v?rtspap?ru, kas atrodas finanšu instrumentu kont? kred?tiest?d?, brokeru sabiedr?b?, ieguld?jumu sabiedr?b? vai *Caisse interprofessionnelle de d?p?ts et de virements de titres* [V?rtspap?ru glab?juma un p?rvedumu starpprofesiju kas?], iz?emšanas."

13 CTAT 163. panta 1. punkts paredz, ka v?rtspap?ru nodošana p?c ieg?šanas par maksu, kur? neviens profesion?ls starpnieks neiesaist?s vai ar? nesl?dz l?gumu k?das puses lab?, ir atbr?vota no uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanas nodok?a.

14 CTAT 120. panta 1. un 2. punkts, k? ar? CTAT 159. pants, kas nosaka biržas oper?ciju nodok?a un uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanas nodok?a darb?bas jomu, neparedz atš?ir?bu starp s?kotn?jo emisiju un v?l?k notiekošiem dar?jumiem ar v?rtspap?riem.

Pirmstiesas proced?ra

15 Uzskatot, ka biržas oper?ciju nodoklis un uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanas nodoklis ir pretrun? Direkt?vas 69/335 11. pantam, Komisija 1999. gada 10. maij? v?stul? br?din?ja Be??ijas Karalisti un l?dza to sniegt paskaidrojumus divu m?nešu laik?.

16 1999. gada 2. augusta v?stul? Be??ijas vald?ba inform?ja Komisiju par savu nost?ju, ka abi attiec?gie nodok?i ietilpst Direkt?vas 69/335 12. panta 1. punkta a) apakšpunkta piem?rošanas jom?.

17 T? k? š?da atbilde neapmierin?ja Komisiju, tad 2000. gada 26. janv?r? Komisija nos?t?ja Be??ijas Karalistei argument?tu atzinumu, kur? aicin?ja to veikt vajadz?gos pas?kumus, lai pan?ktu atbilst?bu argument?tajam atzinumam divu m?nešu laik? no t? pazi?ošanas dienas.

18 2000. gada 29. marta v?stul? Be??ijas vald?ba pazi?oja Komisijai, ka t? nemaina savu viedokli, un l?dza organiz?t tikšanos ar Komisijas p?rst?vjiem. Min?taj? tikšan?s reiz?, kas notika 2000. gada 14. decembr?, netika pan?kta vienošan?s, un Komisija nol?ma iesniegt šo pras?bu.

Par pras?bu

19 Komisija uzskata, ka, apliekot jaunus v?rtspap?rus ar biržas oper?ciju nodokli un uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanas nodokli, Be??ijas Karaliste ir p?rk?pusi Direkt?vas 69/335 11. pantu, kas aizliedz dal?bvalst?m uzlikt jebk?da veida nodok?us v?rtspap?ru emisijai.

Par iebildumu, kas ir saist?ts ar biržas oper?ciju nodokli

Pušu argumenti

20 P?c Komisijas dom?m, biržas oper?ciju nodoklis ir pretrun? Direkt?vas 69/335 11. pantam, jo ar to tiek aplikta parakst?šan?s uz jauniem v?rtspap?riem, kas emit?ti sakar? ar sabiedr?bas vai ieguld?jumu fonda izveidošanu vai p?c kapit?la palielin?šanas, vai p?c par?da kapitaliz?cijas.

21 Komisija uzskata, ka, pret?ji Be??ijas vald?bas teiktajam, min?tais nodoklis neiek?aujas Direkt?vas 69/335 12. panta 1. punkta a) apakšpunkt? min?taj? atk?p?, kas k? iz??mums no noteikuma par nodok?a neuzlikšanu ir interpret?jama sašaurin?ti un neattiecas uz jauniem v?rtspap?riem. Š? norma viennoz?m?gi ?auj dal?bvalst?m iekas?t v?rtspap?ru p?rvedumu

nodok?us, tom?r termins "p?rvedumi" paredz, ka attiec?gie v?rtspap?ri pirms p?rveduma ir pieder?juši citam ?pašniekam. Š?du interpret?ciju apstiprina, pirmk?rt, 1964. gada 14. decembra Direkt?vas priekšlikuma pamatojumu izkl?sts un, otrk?rt, Tiesas judikat?ra (skat. 1988. gada 2. febru?ra spriedumu liet? 36/86 *Dansk Sparinvest, Recueil 1988*, 409. lpp., un 1989. gada 25. maija spriedumu liet? 15/88 *Maxi Di, Recueil 1989*, 1391. lpp.), no kuras izriet, ka dal?bvalstis nav ties?gas sakar? ar Direkt?vas 69/335 11. pant? min?taj?m darb?b?m uzlikt kapit?lsabiedr?b?m citus nodok?us un nodevas, iz?emot Direkt?vas 12. pant? paredz?tos.

22 Attiec?b? uz j?dzienu "v?rtspap?ru emisija" Komisija nor?da, ka šis j?dziens nav interpret?jams k? t?ds, kas ietver šo v?rtspap?ru pirmo p?rvedumu, jo š?da interpret?cija b?tu pretrun? Direkt?vas 69/335 11. pant? paredz?tajam aizliegumam. V?rtspap?ru emisija nav nodal?ma no to ieg?šanas personu, kas uz t?m parakst?juš?s, ?pašum?, un aizliegums uzlikt nodok?us emisijai ir piem?rojams visai oper?cijai t?s kopum?, kur? ietilpst v?rtspap?ru ieg?šana personas, kas uz tiem ir parakst?jusies, ?pašum?, p?c analo?ijas ar to, ko Tiesa nosprieda 1998. gada 27. oktobra spriedum? liet? *FECSEA* un *ACESA* (C-31/97 un C-32/97, *Recueil 1998*, I-6491. lpp., 18. un 19. punkts).

23 Komisija apstr?d 1976. gada Direkt?vas priekšlikuma 4. panta 1. punkta interpret?ciju, ko veikušas Be??ijas iest?des. Pret?ji tam, ko nor?da Be??ijas vald?ba, kaut ar? š? norma paredz aizliegumu uzlikt nodok?us v?rtspap?ru emisijai un to pirmreiz?jai ieg?šanai, tom?r šis aizliegums nav interpret?jams k? nor?de uz to, ka š?s abas oper?cijas ir nodal?mas vai ka Direkt?vas 69/335 11. pants attiecas tikai uz emisiju. Gluži otr?di, aizliegumu, kas atk?rtoti ir min?ts citas direkt?vas projekta attiec?gaj? norm?, pamato v?lme pan?kt piln?gu skaidr?bu. L?dz ar to v?rdi "pirmreiz?j? v?rtspap?ru ieg?šana emisijas ietvaros" tikai paskaidro 11. pant? min?t? aizlieguma saturu.

24 Attiec?b? uz biržas oper?ciju nodok?a piem?rošanas jomu Komisija nor?da, ka apst?klis, ka dažas oper?cijas netiek apliktas ar šo nodokli, neattaisno Direkt?vas 69/335 11. panta p?rk?pumu. T? piebilst, ka, pret?ji Be??ijas vald?bas min?tajam, biržas oper?ciju nodok?a priekšmets nav vien?gi dar?juma ar v?rtspap?riem realiz?šana, izpildot r?kojumus par dar?jumiem ar finanšu instrumentiem. Jebkur? gad?jum? ne profesion?lu starpnieku iesaist?šan?s oper?cij?s, uz kur?m attiecas min?tais nodoklis, ne personu, kuras saista dar?jums, identit?te nav ?emama v?r?, nov?rt?jot š? nodok?a atbilst?bu iepriekš min?tajai normai.

25 Be??ijas vald?ba uzskata, ka Direkt?vas 69/335 11. panta 1. punkta a) apakšpunkts neiest?jas pret nodok?a uzlikšanu pirmajam v?rtspap?ru p?rvedumam, kas notiek p?c to izveides.

26 P?c Be??ijas vald?bas dom?m, j?dziena "dar?jumi" lietošana Direkt?vas 69/335 11. pant? oblig?ti noz?m?, ka ir j?past?v v?l?k notikušu p?rvedumu s?rijai. Šo oper?ciju aplikšanas ar nodokli aizlieguma tv?rums ir ?oti plašs, ko tom?r ierobežo min?t?s Direkt?vas 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kas at?auj uzlikt nodok?us v?rtspap?ru p?rvedumiem.

27 Be??ijas vald?ba apgalvo, ka j?dziena "emisija" Komisija pied?v?t? interpret?cija un t?ze, ka p?rvedumam ir nepieciešams jau past?vošs ?pašnieks, nav atbalst?ma. J?dzien? "v?rtspap?ru emisija" neietilpst v?rtspap?ru pirmreiz?j? ieg?šana personas, kas uz tiem parakst?jusies, ?pašum?, bet gan tas attiecas tikai uz emit?još?s sabiedr?bas darb?bu.

28 No 1976. gada Direkt?vas priekšlikuma izriet, ka "v?rtspap?ru emisija" ir j?saprot k? šo v?rtspap?ru pirm? cesija un taj? neietilpst to pirmreiz?j? ieg?šana. T? k? šis priekšlikums nekad nav bijis pie?emts, dal?bvalst?m ir at?auts iekas?t nodok?us no v?rtspap?ru pirmreiz?jas ieg?šanas. Turkl?t no 1998. gada 17. decembra sprieduma liet? *Codan* (C-236/97, *Recueil* 1998, I-8679. lpp.) izriet, ka Direkt?vas 69/335 12. panta 1. punkta a) apakšpunkt? min?tais j?dziens "p?rvedums" ir j?interpret? paplašin?ti un ka min?taj? norm? ietvert? atk?pe attiecas uz visa veida v?rtspap?ru p?rvedumiem, taj? skaita ar? v?rtspap?ru cesij?m birž?.

29 Be??ijas vald?ba nor?da, ka 1976. gada Direkt?vas priekšlikuma 4. panta 1. punkts iest?j?s pret Direkt?vas 69/335 11. pant? min?to visp?r?jo aizliegumu, tom?r no taj? min?t?s atš?ir?bas starp v?rtspap?ru emisiju un to ieg?šanu izriet, ka tikai pati emisija nav apliekama ar nodok?iem. Šis aizliegums neattiecas uz otro oper?ciju, kas ietilpst Direkt?vas 12. panta 1. punkta a) apakšpunkt? min?taj? atk?p?.

30 Šaj? sakar? Be??ijas vald?ba piebilst, ka no iepriekš min?tajiem spriedumiem *Dansk Sparinvest* un *Maxi Di* izriet, ka Direkt?vas 69/335 11. pant? min?tais aizliegums uzlikt nodok?us attiecas tikai uz kapit?lsabiedr?b?m, t. i., emitentiem, un ka investoru vai pirmo ieguv?ju aplikšanas ar nodok?iem fakts nav pretrun? šai normai. Tom?r gad?jumos, kad biržas oper?ciju nodoklis b?tu j?maks? tikai investoriem, Be??ijas likumdošana faktiski neapliek ar nodok?iem v?rtspap?ru emisijas oper?ciju vis? t?s kopum?.

Tiesas v?rt?jums

31 Lai spriestu par Komisijas pirmo iebildumu, ir j?atg?dina, ka Direkt?vas 69/335 11. panta a) apakšpunkts aizliedz uzlikt nodok?us akciju, citu kapit?la da?u vai citu t? paša tipa v?rtspap?ru vai to sertifik?tu izveidei, emisijai, kot?šanas s?kšanai birž?, laišanai tirg? vai dar?jumiem ar tiem neatkar?gi no t?, kas tos emit?.

32 Kaut ar?, k? to apgalvo Be??ijas vald?ba, min?t? norma skaidri nemin akciju, citu kapit?la da?u vai citu t? paša tipa v?rtspap?ru pirmreiz?jo ieg?šanu, tom?r, k? to nor?da ?ener?ladvok?ts savu secin?jumu 14. punkt?, at?aut uzlikt nodok?us vai nodevas s?kotn?ji emit?tu v?rtspap?ru pirmreiz?jai ieg?šanai faktiski noz?m?tu uzlikt nodok?us pašai emisijai, jo attiec?b? uz kapit?la piesaist?šanu t? ir visa oper?cijas kopuma neat?emama da?a. Praks? v?rtspap?ru emisija pati par sevi ir nepietiekama un tai ir noz?me tikai tad, kad šie v?rtspap?ri p?riet ieguv?ju ?pašum?.

33 Lai Direkt?vas 69/335 11. panta a) apakšpunktam b?tu lietder?ga iedarb?ba, j?dzien? "emisija" š?s normas kontekst? ir j?ietilpst v?rtspap?ru pirmreiz?jai ieg?šanai to emisijas ietvaros.

34 Šo apgalvojumu neietekm? Be??ijas Karalistes min?tie argumenti.

35 Vispirms, apl?kojot pirmo argumentu, saska?? ar kuru, Direkt?vas 69/335 11. panta a) apakšpunktam skaidri neminot v?rtspap?ru pirmo p?rvedumu p?c to emisijas, uz šo darb?bu neattiecas min?taj? norm? paredz?tais aizliegums, ir j?nor?da, ka, no vienas puses, attiec?b? uz pirmreiz?jo v?rtspap?ru ieg?šanu "emisijas ietvaros" 1976. gada Direkt?vas priekšlikuma 4. panta 1. punkta a) apakšpunkts nosaka, ka pirmreiz?j? v?rtspap?ru ieg?šana ir visas v?rtspap?ru emisijas oper?cijas neat?emama un nedal?ma sast?vda?a. No otras puses, apst?klis, ka Komisija, pien?c?gi ?emot v?r? min?t? 11. panta a) apakšpunkta atš?ir?gas interpret?cijas vai piem?rošanu, ir v?l?jusies nodrošin?t vienvēid?gu direkt?vu piem?rošanu attiec?b? uz t?m paš?m oper?cij?m, nosakot prec?z?ku "v?rtspap?ru emisijas" defin?ciju, nevar ietekm?t konstat?to – ka ekonomiski pirmreiz?j? v?rtspap?ru ieg?šana to emisijas ietvaros ir uzskat?ma par da?u no š?s emisijas.

36 Otrkārt, attiecībā uz argumentu, saskaņā ar kuru biržas operāciju nodoklis neietilpst Direktīvas 69/335 piemērošanas jomā, jo minētā nodokļa maksājumi nav šajā Direktīvā minētās kapitālsabiedrības, bet gan investori, pietiek konstatēt, ka aizliegums iekasēt nodokļus, kas nav kapitāla nodokļi un attiecīgās Direktīvas 12. pantā minētie nodokļi un nodevas, attiecas tikai uz skaidri minētām darbībām ar kapitālu, un līdz ar to nav jāprecizē nodokļa maksājuma identitāte.

37 Treškārt, attiecībā uz argumentu, saskaņā ar kuru biržas operāciju nodoklis ir vērtpapāru pārveiduma nodoklis Direktīvas 69/335 12. panta a) apakšpunkta nozīmē, uz kuru šajā sakarā attiecas minētajā normā paredzētā atkāpe, ir jānorāda, ka līdzīgi visiemi izņēmumiem minētā atkāpe ir jātulko sašaurināti un tādēļ nevar atēmt principam, no kura ir pieauta atkāpe, lietderīgo iedarbību.

38 Tomēr interpretēt Direktīvas 69/335 12. panta a) apakšpunktā minēto jēdzienu "pārveidums" tādā veidā, kā to piedāvā Beļģijas valdība, nozīmētu atēmt 11. panta a) apakšpunktam lietderīgo iedarbību, jo emisiju, kura saskaņā ar šo normu nav apliekama ar nodokļiem vai nodevām, kas nav kapitāla nodokļi, tomēr varētu aplikēt ar nodokli vai nodevām, jo šākotnāji emitēti vērtpapāri to emisijas ietvaros jebkurā gadījumā tiek "pārvesti" ieguvējiem.

39 Līdz ar to pirmreizējā vērtpapāru iegāšana to emisijas ietvaros nav uzskatāma par "pārveidumu" Direktīvas 69/335 12. panta a) apakšpunkta nozīmē, un līdz ar to šajā normā minētā atkāpe neattiecas uz nodokli, kas tiek uzlikts šāda veida pirmreizējai iegāšanai.

40 Ēmot vērā šos apsvērumus, ir jāatzīst, ka biržas operāciju nodoklis, kad tas tiek uzlikts jauniem vērtpapāriem, kas izveidoti sakarā ar sabiedrības vai ieguldījumu fonda izveidošanu vai pāc kapitāla palielināšanas, vai pāc pārda kapitalizācijas, ir uzskatāms par nodokli Direktīvas 69/335 11. panta a) apakšpunkta nozīmē, kura iekasēšanu aizliedz minētā norma.

41 Tādējādi pirmais Komisijas iebildums ir pamatots.

Par iebildumu, kas ir saistīts ar uzrādītāja vērtpapāru nodošanas nodokli

Pušu argumenti

42 Attiecībā uz šo nodokli Komisija apgalvo, ka tās minētie argumenti attiecībā uz biržas operāciju nodokli *mutatis mutandis* attiecas arī uz uzrādītāja vērtpapāru nodošanas nodokli. Tomēr tā precizē, ka tas ir pretrunā Direktīvas 69/335 11. pantam tikai tad, kad ar to tiek aplikta vērtpapāru nodošana to emisijas ietvaros.

43 Beļģijas valdība vispirms norāda, ka Komisija nav pietiekami pamatojusi savu argumentāciju attiecībā uz uzrādītāja vērtpapāru nodošanas nodokļa neatbilstību Direktīvas 69/335 11. pantam. Vienkārša atsauce uz argumentāciju, kas veikta attiecībā uz biržas operāciju nodokli, ir nepietiekama, jo šie abi nodokļi būtiski atšķiras.

44 Be??ijas vald?ba apgalvo, ka uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanas nodoklis, kura m?r?is ir nov?rst v?rtspap?ru nodošanu materializ?t? form? un veicin?t v?rtspap?ru ieskait?šanu finanšu instrumentu kontos, iev?ro Direkt?vas 69/335 11. pant? paredz?to aizliegumu, jo tikai materializ?tu v?rtspap?ru nodošana tiek aplikta ar nodokli. Tom?r š? oper?cija ir autonoma un t? nav atkar?ga no v?rtspap?ru emisijas. Faktiski gad?jum?, ja emit?tie v?rtspap?ri ir v?rda v?rtspap?ri, dematerializ?ti v?rtspap?ri vai ar? tie ir ieskait?ti finanšu instrumentu kont? finanšu iest?d?, tad tiem netiek uzlikts min?tais nodoklis. Turkl?t uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošana nav ar? uzskat?ma par v?rtspap?ru "laišanu tirg?" vai "dar?jumiem ar tiem" Direkt?vas 69/335 11. panta noz?m?.

45 Nobeigum? Be??ijas vald?ba nor?da, ka Direkt?vas 69/335 12. panta 1. punkta a) apakšpunkt? min?t? atk?pe attiecas uz nodok?a uzlikšanu uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanai, jo j?dziens "p?vvedums", ko Tiesa ir interpret?jusi iepriekš min?taj? spriedum? *Codan*, attiecas gan uz v?rtspap?ru juridisku pieš?iršanu, gan to materi?lu nodošanu.

Tiesas v?rt?jums

46 Ir j?nor?da, ka Komisijas iebildums attiecas uz uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanas nodokli, kas tiek uzlikts v?rtspap?ru nodošanai materi?l? veid? to emisijas ietvaros.

47 Kaut ar?, k? to pareizi nor?da Be??ijas vald?ba, uzr?d?t?ja v?rtspap?ru emisija netiek aplikta ar min?to nodokli, tom?r š?da veida v?rtspap?ru nodošana materi?l? veid? pirmajiem ieguv?jiem ir uzskat?ma par emisijas neat?emamu sast?vda?u Direkt?vas 69/335 11. panta a) apakšpunkta noz?m? š? sprieduma 35. punkt? min?to iemeslu d??.

48 Ir j?piebilst, ka Direkt?vas 69/335 12. panta a) apakšpunkt? min?t? atk?pe neattiecas uz uzr?d?t?ja v?rtspap?ru materi?lu nodošanu pirmajiem ieguv?jiem, un atbilstoši š? sprieduma 37. punktam j?dziens "p?vvedums" ir j?interpret? sašaurin?ti un tas nevar attiekties uz jauno v?rtspap?ru pirmreiz?jo nodošanu materi?l? veid? š? sprieduma 38. punkta min?to iemeslu d??.

49 Pret?ji Be??ijas vald?bas teiktajam, šis apgalvojums nav pretrun? Direkt?vas 69/335 12. panta a) apakšpunkta interpret?cijai, ko Tiesa ir veikusi iepriekš min?taj? spriedum? *Codan*.

50 K? to nor?da ?ener?ladvok?ts savu secin?jumu 38. punkt?, min?taj? spriedum? Tiesa nav atbalst?jusi termina "v?rtspap?ru p?vvedumi" paplašin?tu interpret?ciju, bet ir tikai sniegusi vienvēd?gu interpret?ciju Direkt?vas 69/335 redakcijai daž?d?s valod?s to atš?ir?bas gad?jum?, nospriežot, ka 12. panta 1. punkta a) apakšpunkts nav interpret?jams t?d?j?di, ka tas ?auj dal?bvalst?m iekas?t nodok?us tikai no biržas oper?cij?m, k? to paredz?ja min?t?s Direkt?vas redakcija v?cu un d??u valod?.

51 ?emot v?r? šos apsv?rumus, ir j?atz?st, ka uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanas nodoklis, kad tas tiek uzlikts jauno v?rtspap?ru pirmreiz?jai nodošanai materializ?t? veid?, ir uzskat?ms par nodokli, kura uzlikšanu aizliedz Direkt?vas 69/335 11. panta a) apakšpunkts.

52 T?d?j?di ar? otrs Komisijas iebildums ir pamatots.

53 L?dz ar to ir j?atz?st, ka:

– aplikot ar biržas oper?ciju nodokli parakst?šanos Be??ij? uz jauniem v?rtspap?riem, kas izveidoti sakar? ar sabiedr?bas vai ieguld?jumu fonda izveidošanu vai p?c kapit?la palielin?šanas, vai p?c par?da kapitaliz?cijas, un

– aplikot ar uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanas nodokli uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanu materializ?t? form? attiec?b? uz Be??ijas valsts vai ?rvalstu fondiem gad?jumos, kad tiek izveidoti

jauni v?rtspap?ri sakar? ar sabiedr?bas vai ieguld?jumu fonda izveidošanu vai p?c kapit?la palielin?šanas, vai p?c par?da kapitaliz?cijas,

Be??ijas Karaliste nav izpild?jusi pien?kumus, ko tai uzliek Direkt?vas 69/335/EEK 11. pants.

Par ties?šan?s izdevumiem

54 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dal?bniekam, kam spriedums ir nelabv?l?gs, piespriež atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus, ja to ir pras?jis lietas dal?bnieks, kuram spriedums ir labv?l?gs. T? k? Komisija ir pras?jusi piespriest Be??ijas Karalistei atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus un t? k? šai dal?bvalstij spriedums ir nelabv?l?gs, tad j?piespriež Be??ijas Karalistei atl?dzin?t ties?šan?s izdevumus.

Ar š?du pamatojumu

TIESA (otr? pal?ta)

nospriež:

1) - apliekot ar biržas oper?ciju nodokli parakst?šanos Be??ij? uz jauniem v?rtspap?riem, kas izveidoti sakar? ar sabiedr?bas vai ieguld?jumu fonda izveidošanu vai p?c kapit?la palielin?šanas, vai p?c par?da kapitaliz?cijas, un

– apliekot ar uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanas nodokli uzr?d?t?ja v?rtspap?ru nodošanu materializ?t? form? attiec?b? uz Be??ijas valsts vai ?rvalstu fondiem gad?jumos, kad tiek izveidoti jauni v?rtspap?ri sakar? ar sabiedr?bas vai ieguld?jumu fonda izveidošanu vai p?c kapit?la palielin?šanas, vai p?c par?da kapitaliz?cijas,

Be??ijas Karaliste nav izpild?jusi pien?kumus, ko tai uzliek 11. pants Padomes 1969. gada 17. j?lija Direkt?v? 69/335/EEK par netiešajiem nodok?iem, ko uzliek kapit?la piesaist?šanai, kur? groz?jumi izdar?ti ar Padomes 1985. gada 10. j?nija Direkt?vu 85/303/EEK;

2) Be??ijas Karaliste atl?dzina ties?šan?s izdevumus.

Timmermans

Gulmans

Šintgens

Makena

Kolnerika

Pasludin?ts atkl?t? tiesas s?d? Luksemburg? 2004. gada 15. j?lij?.

Sekret?rs

Otr?s pal?tas priekšs?d?t?js

R. Grass [*R. Grass*]

K. V. A. Timmermans

* Tiesved?bas valoda – fran?u.